

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו
הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

אתם קרויים אדם טוב

לסיום ולסיכום ששת ימי בראשית מתגלה המגמה הפנימית של הבריאה "וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד". אכן מגמת הבריאה היא גילוי הרצון הטוב האלקי כפי שנאמר "כל דעביד רחמנא לטב עביד" - כל מה שעושה הקב"ה, לטובה עושה. וכידוע הקב"ה בורא את הכל והוא אדון הכל ועלינו לשבחו כפי שאנו אומרים אחרי התפילה "עלינו לשבח לאדון הכל". גילוי רצונו הטוב של הקב"ה מוטל על האדם כמו שנרמז "והנה טוב מאד". 'מאד' - אותיות 'אדם'. 'והנה טוב אדם'. ואמנם תכלית הבריאה היא יצירת אדם טוב שדרכו יתגלה הרצון הטוב, והדרך לגילוי הטוב בחיינו ובעולמנו היא לימוד וקיום התורה שעליה נאמר אין טוב אלא תורה "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו". ומי הוא האדם שעליו מדברת התורה? - עם ישראל, כפי שחז"ל כבר הורונו "אתם קרויים אדם".

נכון לעכשיו, עם ישראל הוא העם שהקב"ה בחר בו מכל העמים ונתן לו את תורתו, "כי הגרעין הפנימי של מהות נשמתה של כנסת ישראל הוא עצמות החפץ של היות טוב לכל, בלא שום הגבלה בעולם כלל, בין בכמות הניטבים ובין באורותיו של הטוב, זאת ירושתה ונחלת אבותיה של כנסת ישראל. הרגש הטוב הזה צריך שיהיה מעוטר בחכמה גדולה ובגבורה כבירה למען דעת איך להוציאו אל הפועל בכל גווניו" (אורות קלט).
"אשרינו מה טוב חלקנו, מה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו" שאנו קרויים אדם, שדרכו מתגלה הטוב האלקי בעולם, כי חיי עולם נטע בתוכנו. מהמצפה לישועה השלמה

זך הנני בי לי

תודה!!!

לכל אלפי התורמים למכון מאיר בימים הנוראים, במבצע "מרבית אהבה ואמונה בישראל". בעזרת ד' יתברך ובזכותכם הגענו ליעד שעמד על כמיליון חצי ש"ח. זכות זאת תעמוד לכם ותברכו מהשמים בשנה טובה ומתוקה.
חורף בריא ובשורות טובות!
דב ביגון והנהלת מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

הדלקת נרות: י-ם 17:25 ת"א 17:43 חיפה 17:34
מוצאי שבת: י-ם 18:36 ת"א 18:38 חיפה 18:36

גאות ה'
הרב יצחק חי זאגא / עמוד 2

מאבק תרבות
הרב דוד לנדאו / עמוד 3

כלתה נפש הבריאה לאלוקיה
שם משמואל לפרשה - הרב יורם אליהו / עמוד 3

ילדות בצפון תל אביב, עשור ב'הר המור', וחלוקת פרחים לאחר רצח רבין: סיפורו האישי של שלמה גולברי

אבנר שאקי / עמוד 5

לתרומות באתר או בטלפון *2331
meirtv.com

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

במיוחד בשבילך! בית המדרש במכון לב פותח את שעריו בתכנית מרתקת ויחודית.

בתכנית:
לימוד עזמי בעזרת דפי מקורות. שיעור מסכם לסוגיה. שיעור העמקה בתנ"ך. התוכנית בהנחיית הרבנים- אהרן כהן וגנימון פלהימר.

איפה? בית המדרש של מכון לב ברח' הועד הלאומי 21 ירושלים.
מתי? בימי שני בין השעות: 18:00-21:00.
*כיבוד קל יוגש במהלך הערב. חניה חופשית במקום. התוכנית בתשלום סמלי.

לפרטים: הרב בנימין פלהימר - 0524566167
להרשמה: ורד פלהימר - 0545605700

הגאווה הקדושה

בחינה גדולה צריך לבחון כל מעמיק במסתרי נפשו ברגש הגאווה, איזה הוא הרגש הפסול המעביר את האדם על דעתו ועל דעת קונו, ואיזה הוא הרגש העדין המרחיב דעתו של אדם ומזכירה את היותו הרוחנית המלאה הוד ותפארת

יש רגש גאווה פסול ויש רגש גאווה עדין. רגש הגאווה הפסול, הוא גאות של האני האנוכי. האדם חש את האני שלו במנותק מהקב"ה. כאילו האני שבו גדול וחזק וחכם בזכות עצמו. מי יאמר לו מה יעשה ומה יפעל. רגש חולני כזה, מעביר את האדם על דעתו, מוציא אותו מבריאות נפשית, ומעבירו על דעת קונו, על דעת הקב"ה יוצרו.

לעומת זאת, ישנו רגש עדין, ממולא בעדן נשמתי שמימי. הרגשת אני מחוברת אל השורש האלוקי. חישה נשמטית היודעת לזהות את אור ד' הזורם לתוך אישיות האני, ומעניק לו את כל ערכו ועצמתו. הרגשה בריאה ואמתית זו, מרחיבה את דעתו של אדם. גורמת לו להתמלא בציימאון ללמוד תורה, להיות נכון לכל משימה, למצוא מקום בנפשו לכל אור וטוב. מזכירה היא לאדם את ההוויה הרוחנית שבעצמותו, המלאה אור ד', בהוד מעורר כבוד, ותפארת ישראלית שמחברת שמים וארץ, ומאירה לכל פינות החיים.

ישאל השואל, והלא הגאווה כל כך רעה היא, עד שהזהירו חז"ל להתרחק ממנה בכל האפשר, אז איך מדבר הרב על קיומו של רגש עדין וקדוש של גאווה?

סוד העניין מוסבר בדברי הרב, אורות הקודש ד, הענוה האצילית יא -

שורש הגאווה הוא בקדושה גדולה, היא הגאווה הקדושה. מתגאים אנו בד', בא-להים הגדול חרב גאותנו, מתגאים אנו ביחד עם כל העולמים, עם כל היצורים, כי כולנו יצורי א-להים חיים אנו, כולנו הננו קשורים באור החיים השלמים העליונים, כי סוף הכל להאגד בחיי כל. מה רבה היא ההארה המפוארת של מקור חיי העולמים, ההולכת ושוטפת על הכל. מתגאים אנו בגאות ד'. גאות ד' היא מקור הענוה, מקור השלום, אש אוכלה המכלה את כל הזוהמא של גסות והפרדה, של כל טומאת רעיון, של כל חולשה וטמטום, אור ד' ויאר לנו, עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה.

אומר הרב, הגאה בגאותו הרעה, עושה מעצמו אלוהים אחרים. כי הגאווה באמת, נתונה היא אך ורק לד' יתברך. יחיד גאה. האור האלוקי הוא הגואה בתוך כל פרטי העולם, ונותן להם את חיותם את הויותם וערכם. על כן, שורש הגאווה הוא בקדושה גדולה, הגאווה הקדושה של ד' אלוקינו. כל היצורים כולם, קשורים באור החיים השלמים השמימיים. מתגאים היצורים כולם, כל אחד לפי מדרגתו וערכו המיוחד, בגאות ד' אשר בס. גאות ד' זו היא מקור הענוה. כשהאדם מכיר בעניונו, כלפי ד' מקור חיי, כשהאדם נפתח לקבל את אור ד' הגואה בתוך נשמתו, הוא זוכה לענוה אמתית. היא העושה אותו מחובר בשלום עם כל הבריות. היא השורפת ומכלה כל זוהמא של גסות והפרדה. יש בורא לעולם, הוא ממלא את כל. אין שום דבר מבחוץ לו. אין שום דבר נפרד מאחדותו. הרגשה עדינה ובריאה זו, היא המכלה כל טומאת רעיון, כל חולשה ואטימות. אור ד' הוא המאיר לנו, הוא הנותן בנו עז נשמתי וגבורה מעשית, ומושיענו.

אשר על כן, אומר הרב, האדם מוכרח לבחון בתוכו בחינה גדולה, בהתבוננות עמוקה, איזהו רגש הגאווה הפסולה המנתקת, ואיזהו הרגש העדין של גאות ד' בתוכו, המחברת מרוממת ומטהרת.

זהירות מטעות בהבנה

פעמים רבות לבו של אדם מלא עז, שלפי הסקירה הראשונה תהיה דומה התמונה של תכונה זו לתמונה של גאווה, אבל אחרי הביורור ימצא שהוא רק מתמלא אומץ באור האלהי הזורח בנשמתו, והוא חוזה אז גאות ד'

כשבא נחש העמוני על אנשי יבש גלעד, העם בוכה בחולשה. לפתע מופיע שאול באמירה מאד עוצמתית, כפי שמתאר זאת הנביא, שמואל א' יא, 'ותצלח רוח א-להים על שאול כשמעו את הדברים האלה ויחר אפו מאד. ויקח צמד בקר וינתנהו וישלח בכל גבול ישראל ביד המלאכים לאמר, אשר איננו יצא אחרי שאול ואחר שמואל, כה יעשה לבקרו, ויפל פחד ד' על העם ויצאו כאיש אחד'. פירש יונתן, 'ושרת רוח גבורא מן קדם ד' על שאול!..'

מי ששמע את שאול מאיים על העם, כי מי שלא יבוא למלחמה יחתך בקרו, היה יכול לחשוב כי מדובר בגאותן גדול, חלילה. אך הנביא מעיד על שאול ואומר, שרוח ד' צלחה עליו, ויונתן הסביר שמדובר ברוח גבורה מאת ד', שהביאה אותו לדבר בעוז ובעצמה.

אומר הרב, הרבה פעמים לבו של אדם מתמלא עוז, ובמבט ראשון וחיצוני, זה נראה ממש כמו גאווה. אך אחרי הביורור וההתבוננות לעומק, ימצא שהוא התמלא אומץ, מאור ד' שזרח בנשמתו, וכי הוא חוזה בתוכו את גאות ד'. כי אור ד' הגואה בתוכו הוא המעניק לו עוצמות נפלאות.

תוכחה שגויה

ואם יכריח את עצמו להפרד מגאווה זו, לא די שלא יעשה לנפשו שום טובה עוד ישחו כל כחותיו הרוחניים, ובחמת עצבות ילך קודר שחוח, ובדעתו יחשב שהצורה של הדכאות היא קרבת א-להים, בשעה שהיא באמת הרחקה ונסיגה לאחור

ישנם מוכיחים שאינם אלא מטעים ומשגים בדרך. כשרואים הם אדם מלא עוצמות, פועל ועושה בגבורה גדולה, חושדים הם שמדובר בגאווה, ומחלישים ומטעים אותו. והוא, שלמד כל כך הרבה על הרוע הנורא של הגאווה, אך לא למד והעמיק בהבנה לעומק של מדה זו, נענה לתוכחתם. יש גם לפעמים שהתוכחה עולה מתוכו, מדעתו הבלתי מלומדת דיה. אז בטעות נוראה, מכריח הוא את עצמו להיפרד מהעוז והעשיה, מהעוצמה הנפלאה שפעל בה כה רבות למען עם ישראל. אומר הרב, לא די שאדם כזה אינו עושה לנפשו שום טוב, הוא גורם רעה לעצמו, בהיפרדותו המוטעית מהגאווה הקדושה, מגאות ד' שגאתה בתוכו. כוחותיו הרוחניים ישחו, בחמת עצבות ילך קודר ושחוח, עם ראש כפוף. בטעותו הגדולה, יחשוב שהדכאות הזו היא קרבת אלוקים, בשעה שבאמת היא הרחקה ונסיגה לאחור.

תורה ארץ ישראלית כזאת, עמוקה ומעצימה, שמלמדת להבחין בין גאווה רעה ודחוייה, לגאות ד' הקדושה והטהורה, לא נשמעה כאן מאות שנים.

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת יקרנו

מלך (מילו) בן יעקב אריה אברמוביץ ז"ל

עסק בצרכי ציבור באמונה שנים רבות
נפטר א' מרחשון תשפ"א
תנצב"ה
המשפחה

כלתה נפש הבריאה לאלוקיה

נקרא שנעקר התוהו ובוהו מן העולם...' שהבינו שכל הירידה הייתה לצורך עליה, והבריאה נעשתה לכלים - הכ' בקמץ לומר "שכלתה נפשה של הבריאה לשורשה".

מוסיף השם משמאל ואומר, כך זה גם בחיי האדם, שמים וארץ הם המוח והלב. בכל ששת ימי המעשה כשהאדם טרוד בעסקי העולם, זה נראה כתוהו ובוהו, וכל אדם משכיל מתפלא על-זה וכי זו תכלית האדם? "אך כשמגיע יום השבת והאדם מתיישב בדעתו ומשיג רצון וחשק לשוב ולאוור באור החיים, המוח משכיל והלב משתוקק, אז נראה שבח האדם מוחו ולבו, ומובן אשר כל ימי המעשה היו הכנה וצורך לבא השבת". שבת בראשית מבורכת.

*שם משמאל" לרב שמואל בורנשטיין, בנו של הרב אברהם בורנשטיין, מייסד חסידות סוכטשוב ונכדו של הרבי מקוצק, אביו היה מגדולי הלמדנים והפוסקים ודבריו הובאו בחיבורו הגדול שו"ת אבני נזר, כתב גם את הספר 'אגלי טל' על מלאכות שבת. כאשר הוחלט בוועידת סן רמו, על זכותו של העם היהודי, להקים בית לאומי בארץ ישראל, פסק, שסר פחד ג' השבועות ויש רשות מהמלכויות לעלות לארץ, ועודד ותמך בעליה לארץ ישראל ומצוות ישובה. בשם משמאל מובאים הרבה רעיונות ששמע מאביו הגדול, ובביאוריו יש דברים נפלאים על הפרשיות וחגי ישראל. בעזרת ה' נעסוק בו בשנה זו.

הם רוצים להיבראות, וכשאמר - כן, ה' בראם. ועוד נאמר במדרש שכל ששת ימי המעשה הייתה הבריאה הולכת ומתמתחת, עד שגער בהם הקב"ה, כלומר הם היו הולכים ומתרחקים משורשם, הבריאה הלכה ונתגשמה, עד שהיו צריכים לגערה, וזו הכוונה שלדעתם נבראו, שהיה תלוי ברצונם אם להתרחק או לא. אך, **כשהגיע יום השבת יום עליית העולמות, נשתנה מהותם והשיגו רצון לחזור לשורשם והיו מתאווים ומשתוקקים לזה, וזהו לשון כלה, מלשון כלתה נפשי אל ה'.** וזו הכוונה שהעולם היה חסר, 'כלה', שקודם השבת היה חסר עניין זה, "שתהיה הבריאה כלתה נפשה לשוב ולהתדבק בשורשה". וזהו

הכוונה ב'ויכל אלוקים ביום השביעי', גם מלשון כלתה נפשי, "היינו שנתן האלוקים ביום השביעי במלאכתו אשר עשה בכל ששת הימים, בחינה זו שיהיו משתוקקים ומתאווים לחזור לשורשם". כך מתבאר המדרש שפתחנו בו, שבכל ששת הימים היו מעשה שמים וארץ הולכים ונמתחים ומתרחקים משורשם, והאדם עומד ומשתומם - וכי זו תכלית הבריאה שהרוחניות תתאוה להתגשם? זה מצב של תוהו ובוהו! תוהו זה מלשון תימהון, שהאדם תוהו ומשתומם על הבוהו שיש ביצירה, אך כשבאה השבת, "וכל הבריאה השתוקקה וכלתה נפשה (לאלוקיה), זה

מדרש רבה בפרשת בראשית מביא על הפסוק במשלי, "הגו סיגים מססף ויצא לצורף כלי", משל לאמבטיה שהייתה מלאה מים והיו בה שני שולחנות מצוירים בציורים יפים. כל זמן שהמים המשיכו לזרום לתוכה, לא ראו איזו מלאכה יפה נעשתה בהכנת השולחנות, ברגע שפסקה לזרום, התנערו משם המים ונראה יופיים של השולחנות. כך, "כל זמן שהיה העולם תוהו ובוהו לא נראית מלאכת שמים וארץ, כיון שנעקר תוהו ובוהו מן העולם נראית מלאכת שמים וארץ, ויצא לצורף כלי - נעשו (שמים וארץ) כלים... כנאמר 'ויכולו השמים והארץ וכל צבאם'".

המפרשים על המדרש מבארים ש'ויכולו' הוא מלשון 'כלי'. ה'מתנות כהונה' שם מבאר שאת המילה כלי יש לנקד כ' בקמץ (קָלִים) מלשון תכלה, כלתה נפשי.

כדי לבאר מדרש זה, מביא השם משמאל מדרש נוסף על הפסוק "ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה", משמע מהפסוק שגם ביום השביעי הוא עשה מלאכה, אלא המדרש ממשיך, משל למלך שהכין חופה וציירה וקישטה, מה היה חסר? כלה שתיכנס לחופה, כך הקב"ה ברא את העולם בששה ימים ומה היה חסר בו - זו השבת. עוד לימדונו חז"ל, 'שכל מעשה שמים וארץ לדעתם נבראו', כלומר, הקב"ה שאל אותם אם

מתורת הרב צבי יהודה

הרב דוד לנדא

נתן לי ד' ". ישעיה וישיבתו מחזיקים עמדה נגד ההחרמה המלכותית בגבורה נוראה. "הילדים" הם התלמידים בישיבה. יש קבוצה מסוימת, מספר בחורים או מבוגרים, שלומדים תורה שבעל פה אצל ישעיה. יש צרות מהמלך הרשע הזה, אחז, ולמרות שקשה, אני מחזיק מעמד "לאותות ולמופתים בישראל". זו סיעתא דשמיא, מתנת אלוקים "מעם ד' צבאות השכן בהר ציון", זה המבצר של ישראל, מאור ישראל. הם ממשיכי התורה, והם יקדשו שם שמים ברבים, והתורה תופיע ותתגלה, וכל ישראל יחזרו בתשובה.³

של בית רבן. לעומת זאת, מפורש במלכים על הרחבה חומרית ועל התחברות עם ארם ותרבותו. ארם הייתה מלכות גדולה ותרבות גדולה, ומלכות ישראל רצתה לבנות בניינים תרבותיים או דתיים חשובים מתוך חיקוי של בניינים בארם, מתוך התבוללות עם הגויים. וכלפי הדברים המקוריים העצמיים שלנו - היה הסגר! ולעומת זאת חיקוי תרבות של הגויים נחשב ליפה ולמודרני.

כנגד זה, הופיעה מסירות נפש של צד הקדושה, ישעיה הנביא ואשר אתו. אין הסתרת פנים גדולה יותר ממצב זה של עקירת התורה. "וחכית לך" המסתיר פניו מבית יעקב², לחכות ולקוות תוך פעילות רוחנית, וזה בא לידי ביטוי בפסוק הבא: "הנה אנכי והילדים אשר

כל נביא בעם ישראל היה מרביץ תורה, גאון, ראש בית דין. ישעיה הנביא היה במאבק עם אחז המלך ביחס למשבר הרוחני הנורא. אז הייתה לאומיות חילונית רעה ביותר, חיקויי גויים שכנים עובדי עבודה זרה יחד עם שנאת תורה. כך דברי חז"ל: אחז, שאחז בתי כנסיות ובתי מדרשות. הייתה אז גזירה נוראה להעביר על דת של התורה, וישעיה הנביא היה בהזקק עמדה ובמלחמה כנגד זה. חז"ל מוסרים על מצב נורא ואיום של מלכות ישראל מרושעת שגזרה על בתי כנסיות ובתי מדרשות. בית מדרש זה ישיבה, מקום לימוד, ועליו הייתה חותמת מלכותית ממשלתית של סגירה. אחז המלך אחז, תפס וסגר בתי כנסיות ובתי מדרשות. היתה מגמה לעקור תורה, והתחלה בעקירת תורה מתינוקות

1. ירושלמי סנהדרין פרק י' הלכה ב'.
2. ישעיהו ח' י"ז.
3. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק כ' עמ' 124-6, נביאים וכתובים עמ' 54,66.

תְּקוּפַת הַמֵּתֶכֶת, עֵדֵן הַבְּרָזֶל

טכנולוגיה רצחנית

החברה הקיינית מתוחכמת ומפותחת מבחינה טכנולוגית ותרבותית (אֵהָל וּמְקָנָה; פְּנֹר וְעוֹגָב; חֶרֶשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזֶל) אך לצד הפיתוח המואץ במישור הזה, זוהי חברה שרצה במהירות אל פי התהום מבחינה אנושית ומוסרית: "החברה הקיינית נמצאת בתהליך מואץ של הידרדרות, המוביל בסופו של דבר לכישלון ולהרס עצמי. העיקרון המופיע כאן הוא: חברה המושתתת על הרעיון של מחיקת האחר גורמת בסופו של דבר למחיקת ערך האדם שבתוכה, והופכת חברה פונקציונאלית, שבה הפרט אינו כי אם מספר אנונימי חסר כל ערך עצמי. כשהטכנולוגיה בעלייה, האנושיות בירידה".

ובחזרה לשיר שבו פתחנו, חותם אריאל בפרשנות חז"ל לחיה הרביעית כמלכות רומי: "מְקַבֵּל שְׁהֶרְבִּיעֵית הִיא רומי מְקַבֵּל שְׁרומי הִיא אָדום מִפֶּשׁ כֶּךָ אוּ בְּאִפְן סְמָלֵי יֵשׁ דֵּי הַרְבֵּה מְרומי הַיּוֹם כֹּל הַקּוֹלוֹסֵאוּם הַכֹּל עוֹלָמִי הָהָה עִם חֲלוֹנוֹת הַהֲצָצָה אֵל הַזֵּירָה הַמְלָאָה גְלִדֵּי־אֵטְרוּרִים שֶׁהֵם חֵיוֹת טְרָף וְדָם מִצִּיף אֶת תַּת־הַהַפְּרָה תַּחְלִיף תַּחֲנוּת תְּמִיר עֲרוּצִים תְּשׁוּטֵט כְּאֵנֶת נִפְשֶׁה בְּעוֹלָם תַּחֲשֹׁב שְׂאֵתָה מַחוּץ לְכָל זֶה לֹא נוֹגֵעַ לָךְ זֶה שֶׁם אֲבָל בִּינֵיתִים בְּעֵצָם מֵה שְׁקוּרָה זֶה שְׂאֵתָה עוֹד אֶחָד שִׁירָה וְיוֹרָה מִתְנַגֵּל לְחַסֵּל בְּלִחְצֵת כְּפִתוֹר חֵית טְרָף גְּלִדֵּי־אֵטְרוּר".

רצחנותה של שושלת קין איננה מעידה רגעית כי אם ה"שיטה" בה המערכת הבלתי-אנושית והבלתי-מוסרית פועלת. כי כפי שאמר הרב אשכנזי: "כשהטכנולוגיה בעלייה האנושיות בירידה". שלייתה של האנושות הטכנולוגית שמתיימרת ללדת בכוח פיתוחיה על-אדם, הנפכת על פניה ומחניקה את רוח האדם עד להמתתה. שושלת שת, ממנה מושתת העולם לאחר השחתתו, מהווה אלטרנטיבה לדקדנס התרבותי של שושלת קין. וכך אמר הרב אשכנזי:

"האדם הפרטי, כמו גם האנושות כולה, מכיל בתוכו את שני הכוחות הללו (=קין ושת), והוא ניצב בכל רגע בנקודת בחירה. האם קין שבתוכו הוא שינצח, או אולי דווקא ידו של שת הפנימי, קול המוסר והמצפון, היא שתהיה על העליונה? האם האנושות תיתן לקין להוביל אותה לייצר פצצה אטומית להשמדת העולם, או שהיא תבחר בכל זאת בשת ובצאצאיו, שיראו לה את הדרך המוסרית המובילה כלפי מעלה, אל הרוחניות, אל המוסר, אל הקדושה וההתעלות?" נדמה לי שהשאלה הזאת היא שעומדת ביסוד רבים מהמאבקים הרעיוניים של ימינו.

הוריו שהוגלו מגן העדן, אף הוא גולה בעקבות מעשיו והופך לנווד: "נָע וְנָד תְּהִיָּה בְּאֶרֶץ" (ה' יב'). הרב יהודא ליאון אשכנזי (מניטו), העמיק להאיר את השלכותיה של שושלת קין לעולם שבו אנו חיים כיום וכמו מתכתב בדבריו עם השיר שפתחנו בו (הציטוטים להלן מהספר 'סוד העברי' חלק א' עמ' 171-149).

לדבריו, התפתחות החברה הקיינית, מתוארת באמצעות תהליך ההתדרדרות הבא: ראשית היה קין, שרצח את הבל אחיו. אחריו נולד חנוך, האדם שיכול היה להיות מחנך, אך ששמו ומהותו ניתנו לעיר-חברה. קולקטיב חסר זהות אישית ומוסרית. "והוא מוליד את עירר, אותו פרט אנונימי חסר זהות, שהיום היינו קוראים לו: "האזרח הקטן..."

"עד כאן היה לאדם שם; מרגע זה האדם הופך למספר. מר עירר מוצא את זהותו במספר תעודת הזיהוי שלו, במספרו שבכרססת המחשב הארצית והעירונית, בכרטיס החבר שלו בקופת-החולים, במספר כרטיס האשראי בבנק. כאשר שמו של אדם מועבר למסגרת העיר הלא-אישית, אדם עירוני זה הופך ליצור מבוטל, אחד מתוך אינספור יצורים ממספרים בכרססת האזרחים הכללית. הוא הופך ל"אזרח עירר", חסר בית, חסר זהות, חסר תפקיד, חסר שם.

בשלב זה של החברה האנושית אין כבר בני אדם, כי אם מיליוני יצורים המתרוצצים כמו נמלים ללא כיוון ומטרה. יצורים המשוכפלים במיליוני עותקים, חסרי יעד ותכלית... גם כיום אנחנו נמצאים בעיצומו של תהליך הרסני וממית זה. קיים עדיין מרווח קטן של כבוד עצמי עבור האדם המשכיל לבחור ביעוד רוחני, אולם ככלל, הפכה החברה את האדם למתפקד, מספר הדואג לקיומו אך לא לרוחניותו, מאן דהו שאינו כי אם בגדר חפץ, פרט בחברה פונקציונאלית, מְדַבֵּר שֶׁהוּפֶךְ אֵט לְדוּמָם".

לפני כשלושים שנה הוציא הזמר והיוצר מאיר אריאל ז"ל את אלבומו החמישי, "רישומי פחם". השיר הראשון, והמוכר יותר מכל שירי האלבום הוא "חית הברזל". בשיר-נאוה זה, שוזר אריאל בין ישן לחדש, או נכון יותר - בין עתיד טכנולוגי קודר לבין נבואת חזון דניאל בפרק ז'. וכך פותח הזמר מבלי כל הקדמה: "תְּקוּפַת הַמֵּתֶכֶת, עֵדֵן הַבְּרָזֶל /

"האדם הפרטי, כמו גם האנושות כולה, מכיל בתוכו את שני הכוחות הללו (=קין ושת), והוא ניצב בכל רגע בנקודת בחירה. האם קין שבתוכו הוא שינצח, או אולי דווקא ידו של שת הפנימי, קול המוסר והמצפון, היא שתהיה על העליונה?"

מְזִפִּיר לִי חֵיהָ מְחֹזֵן דְּנִיָּאֵל, חֵית הַמֵּתֶכֶת חֵית הַבְּרָזֶל כֹּל כֶּךָ דוֹמָה שְׂאֵנִי מִתְבַּהֵל...". לאחר הצגה מתומצתת של החזון בבית הראשון של השיר, עובר המשורר, בבית השני, לנתינת פרשנות, דרך דברי הנבואה, לזמננו הטכנולוגי: "כֹּל הַמְגֻדָּלִים הַמְשֻׁנָּגִים הָאֵלֶּה הַנּוֹגְסִים בְּתַכְלֵת... מִתְכַּת עֲרֻמוּמִית מְזַרְקֵת אֱלֶקְטְרוֹנִיקָה, מְזַרְקֵת נְתוּנִים... עִם הַרְשֵׁת הַכִּי גְדוּלָה שֶׁל סוֹכְנִים פְּפוּלִים כֹּל הַמְחֻשְׁבִּים הָאֵלֶּה הַמְרַדִּימִים הָאֵלֶּה, הַעוֹקְרִים הָאֵלֶּה אֶת אֲצָבְעוֹתֵינוּ... מַעוֹלְמָנִים...". בלשון מושחזת ומחודדת, יורה המשורר את חצי הביקורת כלפי עולם שלם, יציר אדם, משוכלל ומתוחכם, אך הסוגד לכל קדמה והתפתחות, העטוף באצטלת ערכים ערמומית, ההופכת את בני האדם להמון נטול פנים:

"גוֹרְסֵת, הוֹרְסֵת, הוֹרְסֵת, הוֹדְקֵת, וּמְשׁוֹקֵת אֶת זֶה כְּחֶפֶז דְּבוּר... קְרַנְיִם שׁוֹלְטוֹת רְחוּקִי, עֵינִים בְּכָל מְקוֹם, פֶּה לֹא מִפְסִיק לְלַהֵג אוֹמֵר מֵה לְרִצּוֹת, מֵה לְחֹשֵׁב, מֵה לְהִיוֹת, מֵה לְעֲשׂוֹת וְאִיךְ לְהַתְנַהֵג וְהַמּוֹנִים הַמּוֹנִים חֲצִי אוֹטוֹמָטִי הַלּוּמִי פְּטִישׁוֹנִי פֶסֶף סְמוּיִם רְצִים רְצִים מְפֻקְדֵי רִצּוּדִים מְהַבְהִיבִים עֲטוּפִים בְּמִגְלָה שֶׁל תְּנָאִים וְזִכִּיּוֹת מְסַמְמִי קְדָמָה וְהַתְפַּתְחוּיּוֹת לְעֵבֶד בְּלִי דַעַת וְלִשְׁרֵת לְשִׁמְשׁוֹת וְלִשְׁמֹן אֶת חֵית הַמֵּתֶכֶת חֵית הַבְּרָזֶל לְכָל מְקוֹם יִגִיעוּ יוֹנְקוֹתֶיהָ שֶׁלְטוֹן הַמֵּתֶכֶת מְלֻכּוֹת הַבְּרָזֶל בְּנֵי אָדָם, טְפוֹת שֶׁל דָם וְקִשְׁקִישֵׁיהָ...". וכל זה נכתב עוד לפני שהגיחה רשת האינטרנט לעולמנו.

מאדם למספר

פרשת בראשית מתמצתת בקפסולה מזוקקת את ראשית ימי התווה של עולמנו. בתוך כך, מתארת התורה את שושלת קין, הרוצח הראשון, שכמו

"הבנתי שאם אני רוצה להיות אמיתי עם עצמי - זה לא יכול להיגמר תוך חודש-חודשיים"

שלמה גולברי נולד למשפחה מסורתית בצפון תל אביב, ובהמשך דרכו זכה ללמוד למעלה מעשר שנים בישיבת 'הר המור'. בראיון זה הוא מספר על הדואליות שחוה בילדותו, פעולות האחדות שנקט עם חבריו במכון מאיר לאחר רצח רבין, והחלומות שאותם הוא מגשים לקהילות מגוונות בכל רחבי הארץ

// אבנר שאקי

לפעמים חלומות מתגשמים

"לאחר החתונה למדתי עוד כשנה במכון", ממשיך שלמה, "ולאחר מכן עברתי לישיבת 'הר המור', שנוסדה רק כמה חודשים לפני כן. היינו קשורים לרב צוקרמן, והתחלתי ללמוד בשיעור שלו בהר המור. החברותא שלי ואני נבחנו אצלו, התקבלנו, ובסך הכל למדתי שם כעשר שנים. גרנו אז בקרית יובל, גם בתקופה הזו התפרנסתי מניקיון חדרי מדרגות, ובשלב הזה כבר היו לי כמה בניינים שהייתי מנקה בכל יום שישי. אחרי חמש שנים בישיבה התעניינו כמה חברי' ברכישת בתים בהר חומה, ואפילו שלא כל כך היינו בעניין מצאנו את עצמנו קונים שם דירה. פחות או יותר בשלב הזה גם הצטרפתי לתכנית ליווי נערים שלמדו בבית ספר 'אורט ספניאן' בירושלים. הייתי מאוד קשור לתכנית הזאת, השקעתי בה מאוד ולאחר זמן מסוים גם ריכזתי אותה.

"זמן קצר לאחר מכן הרב אריאל אדרי עבר לשכונת הר חומה, והיינו שותפים בהקמת תלמוד התורה החדש שפתחנו בשכונה. יחד עם זאת, לפני כחמש שנים החלטנו לעשות שינוי, והתחלתי לעבוד בעולם העסקי ובמקביל לכך אני גם משמש כיו"ר המנהל הקהילתי בהר חומה. מכון מאיר השפיע על החיים שלי מאוד ובמגוון אופנים, גם על מה שאני עושה היום. החברים שלי מהמכון הם חברים טובים שלי עד היום, וזו מתנה אדירה עבורי. ובכלל, את כל העולם הרוחני שלי אני חייב למכון. למשל, בשיעורים של הרב אלישע זצ"ל קיבלתי רצון גדול להופיע את הקדושה בעולם בצורה טובה וישרה, ועכשיו אני משתדל לעשות זאת בעולם העסקי. ברוך ה' אנחנו זוכים לעשות דברים גדולים, ואחד הדברים שהכי משמחים אותי הוא לקחת חלומות של קהילות וארגונים שונים ולהעלות אותם על דרך המלך. ויחד עם זאת, כמוכן, להצליח לחשוף ברבים בזכות כך את הלב הטהור של עם ישראל. גם קהילות קטנות מצליחות לאסוף סכומי כסף גדולים מאוד, וזה מדהים לראות את ההשפעה האדירה שיש לעניין הזה על גאולתנו שאנחנו כל כך מייחלים לה".

עולם של מחשבות וחוויות שלא נחשפתי אליו עד אז, וזה ריתק אותי. עם הזמן שחלף הלימוד במכון קסם לי יותר ויותר, ולאט לאט גם נוצרה חבורה מגובשת מאוד של אנשים שהגיעו למכון בערך באותו זמן. ומעבר לחוויות שעברנו במכון, גם עשינו כל מיני דברים יחד. למשל, אחרי רצח רבין היינו יורדים בסופי שבוע לרחובות בתל אביב וחילקנו לאנשים פרחים. רצינו לאחות את השברים בין הדתיים לחילוניים שהיו אז, אבל בגלל המתח והכעס הגדול לא פעם גם קיבלנו תגובות לא נעימות, ופעם אחת צעקו על כמה מהחברים שלי שישתלקו משם".

מתי הבנת שמעבר להכרת היהדות מעט יותר לעומק אתה רוצה לעשות שינוי משמעותי בחייך?

"בהתחלה חשבתי שאכן אגיע לתקופה קצרה כדי להכיר את היהדות מעט יותר, אבל די מהר קלטתי שזה לא מה שנכון עבורי. הבנתי שאם אני רוצה להיות

אמיתי עם עצמי זה לא יכול להיגמר תוך חודש-חודשיים, ואכן היה שלב שבו החלטתי שאני רוצה להמשיך ללמוד. הייתי מחובר מאוד לרב שרקי ולרב יואב מלכא, ואחרי שנה במכון התחלתי להיכנס לשיעורים של הרב אלישע וישליצקי זצ"ל וגם ללמוד גמרא. אחרי שנה וחצי במכון דחפו אותי לצאת לשידוכים, בי זה לא בער אבל הסכמתי, והשידוך השני היה בול פגיעה. הציעו אותי לבחורה מסוימת, היא חשבה שזה לא מתאים והציעה אותי לחברה שלה, שהיום היא אשתי.

"אחרי החתונה רציתי להמשיך ללמוד במכון כאברך, אבל לא ידענו איך נצליח לעשות את זה. מחירי הדיור בירושלים כידוע לא כל כך זולים. באחד המפגשים שהיו לנו לפני החתונה עם הרב צוהר - הרב של אשתי מאולפנת כפר פינס - סיפרנו לו על העניין והוא דחף אותנו לא לוותר על זה למרות הקשיים. ברוך ה' לא ויתרנו, מצאנו דירת חדר בגבעת שאול, אשתי הייתה מורה מתחילה ואני בסופי שבוע הייתי מנקה חדרי מדרגות וכך התפרנסנו".

"נולדתי למשפחה מסורתית של יוצאי פרס", אומר שלמה גולברי, 50, נשוי ואב לשמונה המתגורר בירושלים, עובד במחלקת גיוס הכספים של ישיבת 'הר המור' ובעלי חברת 'ונתנו' לגיוס המונים. "אבא היה איש עסקים בפרס ובארץ עבד כפועל בבית חרושת 'ויטה', ואמא הייתה עקרת בית לפני שעלתה, אבל בארץ עבדה כמנקה בבתי ספר. גדלתי בנווה שרת - שכונה בצפון תל אביב שגרו בה לא מעט מזרחיים, בתיכון למדתי בציטלין ולאחר מכן התגייסתי לצנחנים. הבית שלנו היה מחובר למסורת אבל לא היינו דתיים,

ובאופן מפתיע ההורים שלחו אותי לבית ספר דתי בניגוד לשאר אחי. "בזכות זה הייתי מסורתי פלוס מגיל צעיר, והסמך הדתי בבית. למשל, הייתי רואה אתם טלוויזיה בשבת, אבל אני לא הייתי מדליק ומכבה אותה. בשלב מסוים גם ביקשתי שתהיה אצלנו פלטה בשבת. זה לא היה קל, אבל בסופו של דבר הם זרמו אתי. יחד עם

זאת ולצד חיבוב המסורת הייתי גם תל אביבי שמסתובב במקומות מפוקפקים, וחייתי בשלום עם שני הצדדים האלה שהיו בי. הייתי שובב, ונשארתי שובב עד היום. דבר נוסף שחיבר אותי ליהדות היה שכן דוד שלי - הרב נתן חי - למד ב'מרכז הרב', והערכת אתו מאוד. בנוסף, אהבתי מאוד את הטבע, עשיתי סנפלינג בכל רחבי הארץ, וחלמתי להיות חקלאי ורועה צאן".

פרחים בקנה

"אחרי הצבא החלטתי לטוס לטיול במזרח הרחוק, וקצת לפני הטיסה התארחתי אצל הרב נתן חי בן דודי והוא המליץ לי ללמוד כמה חודשים על היהדות לאחר שאחזרה בטיול נפעמתי מנפלאות הטבע, היו לי רגעי רוממות גדולים, וגם כשהיו לי ניסיונות גדולים מאוד לא חיליתי שבת. אחרי שחזרתי הגעתי למכון מאיר כי רציתי ללמוד יותר על היהדות, ומשם להמשיך הלאה לעבר החלום שלי להיות רועה צאן. כשהגעתי למכון נפתח לי

התחדשות והשגרה בנישואין

תקופת החגים חלפה לה. בחגים התחדשנו בהמלכת ה' עלינו, בימי חשבון נפשנו, בכפרה ובסליחה, בשמחת החג ושמחה בסיום ובקבלת התורה מחדש. עתה **איננו חוזרים** לימי השגרה, אלא **אנו עוברים** לימי השגרה הברוכה. **עברנו תהליך נפשי ורוחני והננו אנשים אחרים**. את כל מה שלמדנו והשתנינו, אנו לוקחים אתנו, גם לחיי הזוגיות והמשפחה. מה למדנו? לאילו מסקנות הגענו? היישום הנפשי והרוחני בונה קומה נוספת בחיינו שעד כה לא הכרנו. לכן השגרה לאחר החגים, היא ברוכה וחדשה. ההימצאות המשפחתית המשותפת והאינטנסיבית בתקופת החגים, גילתה מה מצב הזוגיות והמשפחתיות. זוגות שנהנו ביחד, ו/או שהיו מודעים למקום הזוגי שלהם, מקבלים כוחות מחודשים לשגרה הבעל"ט ולהמשיך ביתר שאת וביתר עוז.

ישנם זוגות שההימצאות המשותפת הזאת, יצרה מתחים ומריבות. כגודל הציפיות לשמחת החגים, כך גדלו האכזבות והמריבות. זוגות כאלה, עלולים למוח בסיום החגים ו"לחזור" לשגרה הקודמת, כאילו הכל בסדר. כי "תמונת המראה" של החגים קשה להם ואולי גם אין להם כלים להתמודדות ולשינוי. **מציאות כזאת, היא חומר לעבודה**

זוגית חשובה. שאם לא כן, הם לא יספרו את מצבם והם יפסידו את המתנה שניתנה להם בחגים, כחומר לשיפור מערכת היחסים ביניהם.

שפרה פגשה אותי בקניות ואמרה לי עד כמה היא שמחה שחוזרים לשגרה. "אני שונאת את תקופת החגים. אין לי פרטנר לצאת לטיולים עם ובלי הילדים. המריבות של הילדים גורמים לנו לריב. אני מוצאת את עצמי עסוקה כל הזמן בבישולים, ניקיונות וכעס על הילדים המשוועממים. ככה, כשהילדים במסגרות הלימודים, יש לי זמן לנשום ולהיות עם עצמי. בעלי בעבודה ובעיסוקים שלו ואני מתפנה לעיסוקים שלי ולחברות..."

שפרה אינה משפרת את מצבה. היא כנראה אינה מודעת לכך שתקופת החגים מראה לה שיש להם קשיים שמשפיעים גם על הילדים ושכדאי לה/להם להסיק מסקנות מהתנהלותם בזמן החגים וליצור שגרה אחרת, חדשה וטובה יותר.

שאלתי אותה מה יהיה מצבם בחג הבא? במיוחד לקראת פסח שאז יש

חופשה ועבודות ניקיון רבות. שפרה משכה בכתפה ואמרה: "אני קודם כל זקוקה לחזור לשגרה ולשקט שלי. אח"כ נראה. גם בעלי זקוק לשקט ממני. כשנרגע, נרגיש טוב ביחד..."

שפרה לא באה לפגישה ולא ביקשה עזרה. לכן לא יכולתי לשקף לה את מצבה הזוגי. שתקתי. ואז היא "התעוררה": "זה שאת שותקת, בתור יועצת זוגית, זה אומר שאת לא מסכימה איתי?" חייכתי ואמרתי לה שאנחנו לא בפגישה כדי לברר זאת. "טוב, הבנתי אותך, גם בלי שתגידי לי. אני מבינה שאני לא באמת מבינה את המצב שלי. אז כשנחזור לשגרה ונרגע, אצור איתך קשר"

נפרדתי ממנה בברכת שגרה ברוכה ומועילה.

כאשר בני זוג, עוברים תהליך רוחני בחגי תשרי, הם רוצים לשפר את יחסם זל"ז ולהיות טובים יותר. אז הם שמים לב, מה וכיצד הם רוצים לשפר ולהחדש בשגרת חייהם. אם הם לא פנויים לתהליך ועסוקים בצדדים הטכניים והארגוניים של החגים, הם עלולים להמשיך את שגרת חייהם לאחר החגים, בתוספת של מריבות ואכזבות זה מזה, עקב מצבם בחגים.

לאחר זמן מה, שפרה התקשרה: "הברכה שלך מלווה אותי מאז שנפרדנו ואני שמה לב שהשגרה שלנו בכלל לא ברוכה ולא מועילה. אני רוצה להגיע אליך.

ואמנם היא הגיעה לפגישה אישית ואח"כ גם לפגישה זוגית עם בעלה. פתחנו את האירועים הכואבים שקרו בחגים ולמדנו על מערכת היחסים הרגשית שלהם. מתוך עיבוד האירועים, הם למדו על האינטראקציה ביניהם ובקשו פגישות נוספות, לא רק כדי לשפר את מצבם, אלא ליצור חיי זוגיות מאושרים. **הם הבינו שהמצב הזוגי השלילי בחגים, הוא אכן מתנה שבזכותה שגותיהם יהפכו לזכויותיהם...**

הם יצאו עם תקווה לשגרה חדשה, טובה ומשמחת יותר.

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
 esteravr@gmail.com

מְבֹרָאשִׁית

לְהַתְחִיל הַפֶּל מְבֹרָאשִׁית
 לְצֵאת שׁוֹב מִן הַתְּהוֹ שְׁעָרֵי מִצְרַיִם
 לְמִשְׁפַּחָה קוֹ מִן הָאוֹר הַמְּקוֹרֵי
 וְלְהַשִּׁית -
 בְּתוֹךְ הַחֶלֶל הַפְּנּוּי שֶׁבְּתוֹכָנוּ
 שְׁשָׁן כְּבֹד בְּרִיקוֹנֵת הַמְּאֵימָת
 וּמְבַקֵּשׁ אֶת מְקוֹמֵנו הַמְּמַשֵּׁי
 אֶת הַיְשׁוּת הַקְּיָמָת
 בְּתוֹךְ הַחֶלֶל הַפְּנּוּי...
 הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל מְקוֹם
 הַמְּמַלְאֵנוּ בְּאוֹר פְּנִימִי
 הוּא דְבַר ה' אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁהוֹחֵל מְבֹרָאשִׁית...

ההנהגה האידיאלית

מיכאל יושעי*

כשמונה חודשים לחימה בין רוסיה לאוקראינה, גבו עד כה את חייהם של אלפים רבים והותירו רבבות של נפגעים.

גם העם הרוסי סובל קשות ממלחמה זו. מה עומד לנגד עיניו של מנהיגו? האם טובת מונהגיו, או שמא... העם שבחר בכוח נשיאותי חזק, סובל כעת מרודנות נוקשה המעוניינת רק בהאדרת עצמה, ורבים יצטרכו לשלם בחייהם בגלל שגעון הגדלות של מנהיגה.

לעומת אפשרות של הנהגה כזו, מוצאים אנו בתורה הנהגה שונה בתכלית, אמנם הדרכה עתידית, אבל ממנה ניתן לראות עד כמה טובת המונהגים צריכה להיות לנגד עיני המנהיג וזאת לא רק ביחס לבני אדם, אלא אפילו ביחס לבעלי החיים שתחת הנהגתו.

וכך נאמר בפרשתנו: "ויברך אותם אלוקים ויאמר להם... ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרומשת על הארץ" [בראשית א].

ומסביר הראי"ה קוק את משמעות המילה ורדו, כי לעתיד לבוא יכיר האדם מהו כוח הממשלה שנתן לו ד' על בעלי החיים, "כי לא ממשלת מושל עריץ המדכא כל תחת רגליו להנאתו ואהבת בצעו, כי אם ממשל רב של מלך אשר בחסד יכון כסאו, לטובת המונהגים... עד כמה יגבה לב האדם כי ישים לבו לגורל בעלי החיים האילמים... בעת יט ידו על המון הנבראים הרחוקים, באהבה ובחמלה לנטלם ולנשואם" [מאמר על הציונות], במהרה בימינו אמן.

*בוגר מכון מאיר. פועל ל'קידום חמלה ומודעות לצעב"ח

שאלוה כפרשה

1. באיזה יום נברא הדשא?
2. באיזה יום נבראו השקנאים?
3. מי שכנע את חווה לאכול מעץ הדעת?
4. מה היה עונשו של אדם הראשון?
5. מי היה אחיו של קין?
6. איך קראו לאביו של נוח?

« פרשת בראשית

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

המנחה בפרשה
מצאו למה התמונות רמזות מתוך הפרשה

לשמור על העולם

שְׁלוֹם יְלָדִים!
הַשָּׁבֶת הַזֹּאת הִיא שֶׁבֶת מִיַּחְדָּת, "שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית". אֲנַחְנוּ מִתְחִילִים לִקְרֹא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אֶת כָּל הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ!
פְּרַשְׁת בְּרֵאשִׁית מְסַפֶּרֶת לָנוּ עַל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְעַל אָדָם וְחוּהָ. ה' בְּרָא עוֹלָם כָּל כֶּךָ יִסָּה, שֵׁישׁ בּוֹ חַיּוֹת, עֲצִים וּפְרָחִים נְהַדְרִים. ה' בִּקֵּשׁ מֵאָדָם וְחוּהָ שִׁישְׁמְרוּ עַל הָעוֹלָם הַיֵּפֶה שֶׁהוּא בְּרָא, וְלֹא יִקְלְקְלוּ אוֹתוֹ.
מִצְוָה אַחַת וּמִיַּחְדָּת ה' צִוָּה אוֹתָם: אַל תֹּאכְלוּ מֵעֵץ הַדַּעַת. אֲבָל הִנְחַשׁ פָּתָה אֶת אָדָם וְחוּהָ וְהֵם לֹא הִתְאַפְּקוּ, וְאָכְלוּ מֵעֵץ הַדַּעַת. עַל כֵּן הֵם נִעְנְשׂוּ בְּעֹשֶׁת חָמוֹר, וְגוֹרְשׁוּ מִגֵּן עֵדֶן. לַפְעָמַיִם עָלִינוּ לַחֲשׁוֹב לִפְנֵי שְׂאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים מִשְׁהוּ, מֵה תְהִיָּה הַתּוֹצְאָה שְׁלוֹ. ה' נָתַן לָנוּ כָּל כֶּךָ הֶרְבֵּה דְבָרִים טוֹבִים, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל שֶׁלֹּא לִקְלַקֵּל אוֹתָם בְּמַעֲשֵׂינוּ, חָס וְחִלְיָה.
אֲז בּוֹאוּ נָקִים אֶת הָאִמְרָה "סוּף מַעֲשֵׂה כְּמַחֲשֶׁבֶת תְּחַלְהָ", וְכֶךָ נִשְׁמָר עַל הָעוֹלָם שֶׁה' בְּרָא!

ישי, ערוץ הילדים

תורת האילור
סדנת קומיקס שבועית מאת יוסי שחר
לתגובות והזמנת סדנאות: 0549-256994

איך מצוירים איש ואישה?

מרכיבים הבאים לך דגן!
צריך אדג, אגיש ואישה
חם לא אלו דבב.

פני על הדג

איש
צוניים מוקומא
כחיקום נבזה

אישה
צוניים מורכב

סנאך רמה יגז
כגפיים צרות יגז
נבום אטום
צוין מנאגל
ריוסיס מוקאטיס

קיום חרוים
וקומפיים יגז

קיום מנאגלים
כיוסוי באש

אם גאכאו מנא הדג
גדלו גם צויו נמלו

קיום ופואג
אטום אטום

מדוע אלוקים פיצל את אדם וחוה לשני אנשים? אומר רש"י שלא יחשוב האדם שהוא יחיד בעולם, כפי שאלוקים יחיד בשמים. האדם לפעמים טועה לחשוב שהוא מושלם, כאלוקים. אך האמת, שאין אדם שלם, וכולנו זקוקים אחד לשני כדי להצליח יחד.

המלצה השבוע

השבת אנחנו מתחילים מבראשית וזו הזדמנות נהדרת להתחיל מחדש ולצפות בכל שבוע בעונות של הסדרה 'פרשיהו' האהובה לפי סדר פרשיות התורה!

- שמעת? הסנדלר פוטר! שמעתי שהיו לו בעיות עם ההנעלה...
- ברזח נכנס ברגל ימין לברכה באיזו רגל הוא יצא? רגל רטובה...
- קמצן אומר לילד שלו: לך לשכנים תבקש משהו. הילד חוזר ואומר: הם אמרו שאין להם. האבא אומר: טוב אז תיקח את שלננו...

חידה כפרשה

כמה שנים חי אדם הראשון?

כל מה שהאדם הוא יותר גדול, צריך הוא יותר לחפש את עצמו, יותר מסתתרת היא מהכרת נשמתו העמוקה, עד שהוא צריך להרבות בהתבודדות, בהתעלות הרעיון, בהתעמקות המחשבה, בהשתחררות הדעה, עד שסוף כל סוף תתגלה אליו נשמתו, על ידי הזרחת קצת מזיזי אוריה. ואז ימצא את אשורו, יתעלה מכל ההשפלות, ויתרומם על כל מעשים, בזה שישתוה ויתאחד עם כל המעשים, ובזה שישתפל עד לכדי הנמכת הרוח היותר קיצונית, עד לכדי ביטול הצורה הדמיונית הפרטית, ואנכי תולעת ולא איש... שמונה קבצים ח', קמט

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

ד' היא עושרו העליון.

נשאר לנו לענות למה באמת ריבוננו של עולם ברא עולם כזה, שלאדם אחד יש צרור של צרות, ולשני חיים נוחים. תשובה: "את הכל עשה יפה בעתו, גם את העולם נתן בלבם, מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה הא-להים מראש ועד סוף" (קהלת ג, יא). כלומר ד' מאפשר לאדם להבין את מהלך החיים בעולם, אך הוא אינו יודע מה אירע לנשמתו מראש, לפני שנולד, וגם אינו יודע מה יאירע לה בסוף, אחרי שימות. עיין רמב"ן על ספר איוב (בהקדמה ובפרק לג). כלומר אי אפשר לפתור את בעיות מצוקת האדם רק על פי תונויו בעולם הזה: למה פלוני עני, חולה, סובל, מת צעיר, מת ילד, זקן מנוון, לא נשוי, בלי ילדים וכולי.

הפתרון אינו בעולמנו. "מה יתרון לאדם עמלו שיעמול תחת השמש" (קהלת א, ג), והסבירו חז"ל: "תחת השמש הוא דאין לו, קודם שמש יש לו" (שבת ל, ב). חז"ל מגדירים זאת כפתחת הספר בדברי תורה, כלומר אמונה מוחלטת א-להית עלינו. החיים ארוכים מאוד אחרי המוות והם חיים יותר מהחיים.

ירא, ואת מצוותיו שמוה, כי זה כל האדם" (קהלת יב, ג). הכל נשמע, כל השיטות, כל הדרכים, כל השקפות העולם וכל הפילוסופיות שבעולם. הבל הבלים. אלא מה שנותן משמעות, שמחה, אושר ותוכן לחיים - הוא יראת שמים. אמנם בירור זה מופיע תוך כדי הספר: "שומר מצוה לא ידע דבר רע" (ח, ה), "יודע אני אשר יהיה טוב ליראי הא-להים אשר יראו מלפניו" (ח, יב), אבל טרם הגענו למצב ש"הכל נשמע".

הרי כבר בתורה כתוב: "ועתה ישראל מה ד' א-להיך דורש מעמך כי אם ליראה את ד' א-להיך, ללכת בכל דרכיו..." (דברים י, יב)? ודאי שכן הוא לכל אדם מאמין. אבל ספר קהלת ניצב בפני המשימה להוכיח זאת, או ליתר דיוק, להוכיח דרך השלילה.

וכמוכן, עוד נשאר לענות על השאלה למה שלמה המלך מזכיר דווקא יראת ד' ולא אהבת ד'. כבר שאל המהר"ל על מאמר חז"ל: "אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד" (שבת לא ב) על יסוד הפסוק הנ"ל - ולמה לא "לאהבה את ד'"? הוא משיב שבאהבת ד', עדיין שורד משהו מה"אני" של האדם, מה שאין כן ביראת ד', בה אישיות האדם מתבטלת בתוך האור האלוהי. זהו עניין שהרחיבו תלמידי הבעל שם טוב, כאידיאל העליון של ביטול היש.

אם כן, אדם המלא יראת שמים, החיים שלו נשארים מאושרים, גם בים של צרות, כי עבודת

קהלת ומצוקת האדם

מגילת קהלת שקראנו בחג, דנה במצוקתו של אדם על אדמות. הרי העולם הזה אינו גן שעשועים אלא "גיא תלאות", זרוע בצרות שונות. "דמעת עשוקים ואין לה מנחם" (קהלת יד, א). השאלה כפולה: א. כיצד ריבוננו של עולם שהוא טוב לכל ברא לנו עולם עם צרות? ב. כיצד אנו נשרוד באותו עולם?

שלמה המלך כתב שלושה ספרים. בצעירותו כתב את שיר השירים, שיר אהבה לד'. כשהתבגר - ספר משלי, ספר מוסר. בזקנותו, כתב את קהלת, המביט על ההבל שבעולם (קהלת רבה א, א). אכן החיים האמיתיים, הישרים, הטובים, מתחילים באהבת ד'. מתוך כך נמשכת מוסריות ויראת שמים. ואחר כך מגיעים לחשבון נפש כולל.

אם כן, כיצד לנתב את החיים בעולם בעייתי ומסובך כל כך? ובמיוחד לעת זקנתו של אדם, כפי שמתואר בסוף הספר, כדי לבנות חיים של אושר ושמחה? שלמה המלך מעלה את כל האפשרויות ושולל אותן אחת לאחת: חכמה, הנאה, עושה נשים, צדק, הליכה אחרי הלב.

האם הוא באמת התנסה בכל אלה? בחלק כן, מכורח מציאותו היותו מלך - אם כי בשלב מסוים הוא נדחה מן המלכות ועבר זמנים קשים (גטין סח, א). אבל ברור שרוב האפשרויות שהוא מעלה הן ניסויים מחשבתיים.

והמסקנה: "סוף דבר, הכל נשמע, את הא-להים

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

הוציאו להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

הצצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ

הזדקק מודעת בבתי הכנסת ובכיתות דתיות

דיוור ישיר לכל רחבי הארץ

הכינו מיוחדות: ניצוב קוד דפוס ודפוס איטוף וניטוף מוצרים בניילון צפי הזמנה ביומן בסוכות הכנסת אינטרנט לעלוני לפרטים: 052-8908518 00528908518@gmail.com

אורות הפרשה

הרב חגי לונדן ר"ם במכון מאיר

שבת היום לה'

בפרשת בראשית אנו מגיעים, בסופם של ששת ימי הבריאה אל היום בו 'שובת' א-לוהים. א-לוהים אינו ועד עובדים הזקוק לשביתה. במהלך השבוע העולם מצוי במעגל יצירה, א-לוהים 'עובד' כביכול, ובתוך אותו מעגל אנו מגיעים אל עשרים וארבע שעות שבהן א-לוהים 'שובת'. ישנו יום בציר הזמן שבו נוגעים בניצוץ מן השלמות. שבת היא 'מעין עולם הבא'. כלומר "חלון הצצה" לעולם עתידי המצוי במצב מתוקן לעומת העולם שלנו. שבת היא יום הנותן לנו תקווה; הפנמה כי החיים אינם מרוץ אחר שלמות שאינה מושגת, אלא ישנה מטרה, מנוחה בתוך ממד הזמן.

למעשה כל ספר בראשית הנו החיפוש אחר השבת. האנושות מגששת את דרכה בחיפוש אחר משמעות ותקווה. בספר בראשית מופיעים האבות שמעניקים את קריאת הכיוון, שתלך ותתגבש בידי עם ישראל בספר שמות.

שיחת הרצי"ה על פרשת השבוע - מהדורת כיס -

הדפסה מחודשת של סדרת שיחות הרב צבי יהודה על התורה בשיטתו הייחודית, בעריכת הרב שלמה אבינר.

ניתן לרכוש את הסט המלא - 22 כרכים, או כל חומש בנפרד.

כריכה רכה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש** www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה בדני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים